

Asia: VN/1258/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

1. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain lukua 7 Palkkatuki koskevat kysymykset

1 § Palkkatuki (sis. palkkatuen määritelmän)

- **Lisättäisiin palkkatuen tarkoitukseen vammaisten ja pitkäaikaissairaiden sekä 60 vuotta täyttäneiden pitkäaikaistyöttömien työn saannin ja työelämään osallisuuden lisääminen.**

Rauman kaupunki katsoo, että sekä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden että ikääntyvien palkkatukijärjestelmän kehittäminen on tarpeen, sillä tämän kohderyhmän työllistymisessä on erityisen haasteellista. Mukaan tulisi sisällyttää myös osatyökykyiset.

Lisäksi ikääntyneiden työnhakijoiden kohdalla myös osa-aikainen palkkatukimahdollisuus olisi tarpeen.

2 § Palkkatuen yleiset edellytykset

- **Rajattaisiin palkkatuetun työn kohderyhmää**

Rauman kaupunki pitää lähtökohtaisesti hyvänä, että palkkatukea suunnataan erityisesti sen tarpeessa oleville kohderyhmille, mutta katsoo,

että palkkatuelle on jatkossakin vahva tarve myös pitkäaikaistyöttömien kohdalla. Erityisen kannatettava on oppisopimuksen kohdalla oleva lavennus, jotta pystytään vastamaan työantajien ja osaavan työvoiman kohtaantohaasteisiin.

Oppisopimusten rinnalla pidämme tärkeänä opinnollistamista eli osaoppisopimustutkintojen suorittamista palkkatuen avulla.

Kaikkien työnhakijoiden kohdalla osaamisen lisääminen ja sitä kautta kilpailukyvyn parantaminen työmarkkinoilla on tarpeen.

3 § Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

- **Työnantajiin lisättäisiin hyvinvointialue ja poistettaisiin luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa (kotitalous)**
- **Tuotannollisista tai taloudellisista syistä viimeisten 12 kuukauden aikana irtisanoneelle työnantajalle tuki voitaisiin myöntää, jos tämä on ottanut saman määrän henkilöitä työhön irtisanomisen jälkeen**
- **Palkkatukea ei myönnettäisi uudestaan työnantajalle saman henkilön palkkaamiseen poikkeuksena vamman tai sairauden perusteella, oppisopimuskoulutukseen tai 60 vuotta täyttäneen pitkäaikaistyöttömän työllistämiseen myönnetty tuki tietyin edellytyksin**

Rauman kaupunki pitää hyvänä, että tuotannollisista tai taloudellisista syistä viimeisten 12 kuukauden aikana irtisanoneelle työnantajalle tuki voitaisiin myöntää, jos tämä on ottanut saman määrän henkilöitä työhön irtisanomisen jälkeen, sillä tällaista mahdollisuutta ei aiemmin ole ollut. Pohdittava kuitenkin on, mikä on tarkistusvelvollisuus ja kenellä se tässä asiassa on. Oppisopimusperusteista palkkatuesta tulisi kuitenkin säätää selkeämminkin. Tulee myös pohtia, tuleeko ristiriitaa sen suhteen, ettei yli 12 kuukaudeksi voi palkkatuella työllistyä samalle työnantajalle. Monet koulutukset ovat pidempiä, jolloin tuki kattaa vain osan koulutusta.

5 § Palkkatuella katettavat palkkakustannukset

- **Työnantajan sivukuluja ja lomarahaa ei jatkossa luettaisi palkkatuella katettaviin kustannuksiin**
- **Muita tarkennuksia tukikelpoisten kustannusten määritelmään**

Sivukulut ja lomarahat ovat selkeästi palkkakustannuksia, jotka tulisi myös lukea palkkatuella katettaviin kustannuksiin. Tämä merkittävä heikennys saattaa heijastua palkkatuen markkinointiin negatiivisesti.

6 § Palkkatuen määrä ja kesto

- **Tuen määrä olisi työttömyyden kestosta riippumatta 50 % palkkakustannuksista**
- **Tuen kesto 5 tai 10 kuukautta, kuitenkin enintään työsuhteen pituinen**
- **Palkkatuki voitaisiin myöntää uudelleen toiselle työnantajalle heti edellisen palkkatukijakson päätyttyä, jos henkilö kuuluisi edelleen palkkatuen kohderyhmään ja tuen myöntäminen olisi tarkoituksenmukaista**

Rauman kaupunki katsoo, että palkkatukijärjestelmää selkeyttää merkittävästi, jos tuen määrä on sama kaikilla riippumatta työttömyysjakson pituudesta ynnä muista seikoista. Palkkatukijaksojen kestossa tulisi huomioida työnhakijoiden työllisyysseidon täyttymisen mahdollistaminen.

Kohta 3 parantaa kohtaantoa ja kasvattaa osaamista.

7 § Palkkatuki alentuneesti työkykyisen palkkaamiseen

- **Tuen määrä olisi 70 prosenttia palkkakustannuksista**
- **Tuki myönnettäisiin 10 kuukauden ajaksi sillä perusteella, että vamma tai sairaus vaikeuttaa huomattavasti sopivan työn saamista**
- **Tukea voitaisiin jatkaa samalla työnantajalla tietyin edellytyksin enintään 24 kuukauden jaksoissa.**

Osatyökykyisten työnhakijoiden palkkatuen ehdot ovat nyt voimassaolevassa laissa ja asetuksessa tosi haasteellisesti eli työnhakijalla tulee olla toiminnanvajetta siinä työssä, johon hänet palkkatuella osoitetaan. Tämä on osatyökykyisen kannalta kovin erikoinen ehto. Aiemmin osatyökykyinen voitiin osoittaa palkkatuella työhön, jossa hän selviytyi ja suoriutui vammastaan ja/tai sairaudestaan huolimatta hyvin (eli osoitettiin osatyökykyiselle työnhakijalle hänen terveydentilalleen sopiva työ palkkatuella). Lähtökohta työn jatkumiseen palkkatukijakson päättyessä oli huomattavasti nykyistä parempi. Varsinkin yrityksiin työllistettäessä tämä on erityisen tärkeä asia, ja lakiesityksen tavoitteena

on lisätä palkkatuen käyttöä erityisesti yrityksissä.

8 § 100 prosentin palkkatuki

- **Tuki myönnettäisiin 10 kuukaudeksi. Tukikelpoisia palkkakustannuksia korotettaisiin kertoimella 1,23 työnantajan sivukulujen kattamiseksi laskennallisesti.**
- **100 prosentin palkkatuki olisi mahdollinen kaikille yhdistyksille, säätiöille ja rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille**
- **Jos työnantajan toiminnalla on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, 100 prosentin palkkatuki myönnettäisiin de minimis -tukena. Muussa tapauksessa tuki olisi EU:n valtioneuvoston ulkopuolista tukea. Arvioinnin kriteereistä säädettäisiin erikseen valtioneuvoston asetuksella.**

Rauman kaupunki katsoo, että kolmannen sektorin toimijoille; yhdistyksille, säätiöille ja uskonnollisille yhdyskunnille 100 %:n palkkatuki on perusteltua. Tämä lisää yhdistysten kykyä ottaa työntekijöitä, mutta huomiota pitää kiinnittää jatkopolutukseen, sillä kolmannelle sektorille ei useinkaan synny pysyviä työpaikkoja.

10 § Palkkatuki oppisopimuskoulutukseen

- **Palkkatuen määrä oppisopimuskoulutuksessa olisi 50 % ja pysyisi samana koko koulutuksen keston ajan**
- **Palkkatukea myönnettäessä tuki olisi mitoitettava koko sille ajalle, jonka työ- ja elinkeinotoimisto arvioi tarkoituksenmukaiseksi.**
- **Tukea voitaisiin jatkaa, jos henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukainen oppisopimuskoulutuksen kesto muuttuu koulutuksen aikana**

Oppisopimukseen (ja osaoppisopimukseen) 50 %:n tuki erittäin hyvä, koska palkkaavalla yksiköllä on ohjaus- sekä koulutusvelvoite ko. opiskelijoiden kohdalla. Oppisopimukset parantavat työnhakijan osaamistasoa ja näin myös kilpailukykyä työmarkkinoilla. Oppisopimuksen rinnalla tulisi olla mahdollista palkkatuen myöntäminen myös opinnollistamiseen (osaoppisopimukseen), koska osalla työnhakijoista tarpeen pienin askelin edetä kohti tutkintoa. Osaoppisopimusten määrä tällä hetkellä suurempi kuin varsinaisten tutkintoon johtavien oppisopimusten.

11 § Tuella palkatun siirtäminen

- **Edelleen siirtämisestä tehtäisiin erillinen päätös ja säädettäisiin edellytykset edelleen siirtämiselle**

Rauman kaupunki katsoo, että tätä kokonaisuutta pitäisi selkiyttää.

2. Huomioita lukuun 7a 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki

Huomioita 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuesta (luku 7a, uusi luku)

- **Tuki on uusi**
- **Tuki myönnettäisiin ilman tarkoituksenmukaisuusharkintaa, jos laissa säädetyt edellytykset täyttyvät.**
- **Tukea maksettaisiin 70 prosenttia tukikelpoisista palkkakustannuksista 10 kuukaudelta, kuitenkin enintään työsuhteen keston ajalta.**
- **Tukikelpoisina kustannuksina pidettäisiin samoja palkkakustannuksia kuin palkkatuetussa työssä.**

Rauman kaupunki pitää hyvänä uutta tukimuotoa yli 55 vuotiaiden palkkatuesta. Yli 55 vuotiaiden työttömien työnhakijoiden on viime vuosina kasvanut ja tulee edelleen kasvamaan. Ikääntyvissä työnhakijoissa on paljon osaamista, tietämystä, elämän kokemusta, mutta moni työnhakija kokee iän olevan selkeä este työllistymiselle. Tuki voisi myös olla 50 – 70 % yksilöstä riippuen, mutta palkan sivukulujen ja lomarahen tulisi olla palkkatukikustannuksiin sisältyviä, koska sivukulut ovat ikääntyneillä korkeammat. Lisäksi tuen keston voisi rajata 10 kuukauden sijaan 12 kuukauteen.

3. Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

Huomiot elinkeinotoiminnan käsitteen muutoksiin

- Työvoimakoulutuksen yhteishankinta (5 luku 7§) ja työolosuhteiden järjestelytuki (10 luku 3§)
- Työllisyyspoliittinen-avustus (säädetäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetulla asetuksella)
- Työsopimuslain 13 luvun 6 §:n 2 momentin 2 kohdan muuttaminen

Ei kommentteja

4. Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Huomiot sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamiseen

Tuen tulisi olla houkutteleva myös sosiaalisille yrityksille, jotka toimivat kuitenkin eri resurssein kuin muut yritykset taikka kunta.

5. Huomiot julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain muihin lukuihin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

Kommentit julkisesta työvoima- ja yrityspalvelulaista annetun lain lukuihin 1, 2, 3, 11, 12, 13 ja 14, 7 luvun 4, 9 ja 12-15 §:iin ehdotettuihin muutoksiin tai esitysluonnoksen liitelakeihin

- Mainittuihin lukuihin ja lakeihin on tehty vähäisiä tai teknisiä muutoksia.

Ei kommentteja.

6. Yleiset huomiot

Yleiset huomiot:

- a. Huomiot ehdotetun sääntelyn suhteesta hyvään hallintoon ja perustuslakiin
- b. Huomiot esitysluonnoksen vaikutusarvioinnista
- c. Muuta kommentoitavaa

Ei kommentteja.

Saarinen Satu

Rauman kaupunki